

O B S A H

Úvod	5
Kapitola I	7
POSTAVENÍ ZEMĚDĚLSTVÍ V NÁRODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ A JEHO ÚKOLY V ETAPĚ BUDOVÁNÍ ROZVINUTÉ SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI	
1. <i>Úloha zemědělství v současném období rozvoje naší společnosti</i>	7
A. Úloha zemědělství v naší společnosti	7
B. Zaostávání zemědělství za růstem potřeb	8
2. <i>Vítězství socialistických výrobních vztahů v zemědělství — základní předpoklad jeho rychlého a všestranného rozvoje</i>	11
A. Sociálně ekonomická struktura zemědělství	11
B. Výrobni sily a výsledky výroby v zemědělství	17
C. Vliv socialistické přestavby na postupné vyrovnání zemědělství českých zemí a Slovenska	24
D. Socialistická přestavba a změny v životní úrovni pracujícího rolnictva	26
3. <i>Československé zemědělství ve srovnání s některými evropskými socialistickými a předními kapitalistickými zeměmi</i>	28
A. Postavení československého zemědělství ve srovnání s evropskými so- cialistickými zeměmi	29
B. Československé zemědělství ve srovnání s předními kapitalistickými zeměmi	31

4. Rozvoj zemědělství v období rozvinuté výstavby socialismu

A. Pevný svazek dělníků a rolníků — základní předpoklad dalšího úspěšného rozvoje zemědělství	35
B. Objektivní nutnost a cesty vyrovnání úrovně zemědělství na úrovni průmyslu	36

Kapitola II

ZÁSADY A ORGANIZACE ŘÍZENÍ SOCIALISTICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

1. <i>Obecné zásady řízení zemědělství</i>	44
2. <i>Organizace řízení zemědělství</i>	51
3. <i>Podnikové řízení</i>	64
4. <i>Společenská kontrola — významná součást řízení</i>	76

Kapitola III

PLÁNOVÁNÍ ZEMĚDĚLSKÉ VÝROBY

1. <i>Organizace nadpodnikového plánování zemědělství v ČSSR</i>	84
2. <i>Organizace podnikového plánování zemědělské výroby</i>	101
A. Výhledové plány rozvoje JZD a státních statků	103
B. Roční výrobně finanční plány JZD a státních statků	109
C. Plánování práce výrobním jednotkám v JZD a na státních statcích	120
D. Operativní plánování v JZD a ve státních statcích	126
E. Organizační zajištění a kontrola plnění plánu	127

Kapitola IV

SPECIALIZACE ZEMĚDĚLSKÝCH PODNIKŮ A ROZMÍSTĚNÍ ZEMĚDĚLSKÉ VÝROBY

1. <i>Specializace zemědělských podniků</i>	130
a) <i>Odvětví zemědělské výroby</i>	131
b) <i>Výrobní podmínky zemědělského podniku</i>	135
c) <i>Koncentrace výroby v jednotlivých výrobních odvětvích</i>	136

<i>d) Velikost zemědělského podniku</i>	138
<i>e) Kombinace odvětví zemědělské výroby</i>	139
<i>f) Typy specializovaných zemědělských podniků</i>	142
2. Rozmístění zemědělské výroby	143
<i>a) Přírodní podmínky v rozmístění zemědělské výroby</i>	145
<i>b) Rajonizace zemědělské výroby</i>	146
<i>c) Ekonomické hodnocení přírodních stanovišť</i>	150
<i>d) Ekonomické podmínky v rozmístění zemědělské výroby</i>	150
<i>e) Horská a podhorská oblasti</i>	153
<i>f) Rozmístění zemědělské výroby v okrese</i>	155

Kapitola V

NÁKUP A TVORBA CEN ZEMĚDĚLSKÝCH VÝROBKŮ	160
1. Objektivní nutnost a poslání nákupu zemědělských výrobků	160
2. Tvorba nákupních cen zemědělských výrobků	166
A. Význam a funkce nákupních cen za zemědělské výrobky	166
B. Činitelé ovlivňující tvorbu nákupních cen	168
<i>a) Hodnota a ceny zemědělských výrobků</i>	168
<i>b) Nákupní ceny a vlastní náklady zemědělských výrobků</i>	170
<i>c) Nákupní ceny a zajištění rozšířené reprodukce v zemědělských podnicích</i>	176
<i>d) Faktory ovlivňující odchylinky cen od hodnoty u jednotlivých výrobků</i>	178
3. Úloha systému nákupu ve vyrovnaném účinku diferenciální renty	182
<i>Zemědělská daň</i>	184
<i>Přímé finanční účasti státu na rozvoji zemědělské výroby</i>	186
4. Organizace a řízení nákupního aparátu	188

Kapitola VI

VÝROBNÍ FONDY ZEMĚDĚLSKÝCH PODNIKŮ, INVESTIČNÍ ČINNOST A MATERIÁLNĚ TECHNICKÉ ZÁSOBOVÁNÍ V ZEMĚDĚLSTVÍ	193
1. Základní fondy zemědělských podniků	196
A. Klasifikace, struktura a oceňování základních fondů	196
<i>a) Klasifikace a struktura základních fondů</i>	196
<i>b) Oceňování základních fondů</i>	200

<i>2. Opotřebení a odpisy základních fondů</i>	201
A. Opotřebení základních fondů	201
B. Odpisování základních fondů	203
C. Generální opravy a běžná údržba základních fondů	205
<i>3. Cesty dokonalejšího využití základních fondů</i>	207
A. Půdní fond a jeho využití	207
B. Využití mechanizačních prostředků	216
C. Využití provozních budov v zemědělských podnicích	219
<i>4. Investiční činnost v zemědělských podnicích</i>	221
A. Stavební investice	223
B. Vybavení zemědělských podniků stroji a strojními zařízeními	226
C. Investice do půdy	230
a) Úprava vodního režimu v půdě	230
b) Trvalé porosty	232
D. Investice do základního stáda	233
E. Plánování investiční činnosti	235
F. Ekonomická efektivnost investic	236
<i>5. Oběžné fondy zemědělských podniků</i>	238
A. Podstata oběžných fondů zemědělských podniků	238
B. Využití oběžných fondů v zemědělských podnicích	239
<i>6. Materiálně technické zásobování v zemědělství</i>	244
A. Postavení a úkoly materiálně technického zásobování v zemědělství	244
B. Plánování materiálně technického zásobování	246
C. Zabezpečování materiálně technického zásobování v zemědělských podnicích	248

Kapitola VII

ORGANIZACE VÝROBY V SOCIALISTICKÝCH ZEMĚDĚLSKÝCH PODNICÍCH

251

<i>1. Organizace rostlinné výroby</i>	252
A. Organizace půdního fondu	252
B. Organizace práce v rostlinné výrobě	270
C. Organizace pracovních procesů	280
D. Organizace traktorového a strojového parku v socialistických zemědělských podnicích	338

2. Organizace živočišné výroby	351
A. Význam a základní pojmy	351
B. Organizace výroby v chovu skotu	356
C. Organizace výroby v chovu prasat	387
D. Organizace výroby v chovu slepic	407
3. Zajištění krmivové základny	422
A. Podíl a skladba pícnin na orné půdě	424
B. Význam a efektivnost jednotlivých skupin krmných plodin z hlediska produkce živin	426
C. Význam a uplatnění krmných meziplodin v krmivové základně	435
D. Intenzívní výroba krmiv na loukách a pastvinách	437
E. Uplatnění některých prvků zprůmyslnění výroby krmiv a velkovýrobních technologických postupů	441
F. Význam a zásady sestavování bilance krmiv	447
4. Organizace dopravy v socialistických zemědělských podnicích	451
A. Doprava jako součást výrobního procesu, rozdělení a ekonomické využádření rozsahu dopravy	451
B. Stanovení potřeby dopravních prostředků	454
C. Ekonomické hodnocení dopravy	457
D. Cesty zvyšování ekonomické efektivnosti dopravy v zemědělské výrobě	458

Kapitola VIII

SOUSTAVA ODMĚNOVÁNÍ V SOCIALISTICKÝCH ZEMĚDĚLSKÝCH PODNICÍCH	461
1. Výkonové normy a metody jejich stanovení	462
2. Tarifní soustava v zemědělských podnicích	470
A. Tarifikace na státních statcích	470
B. Tarifikace v JZD	470
3. Odměna za práci na státních statcích a v JZD	473
A. Základní odměna za práci na státních statcích	473
B. Základní odměna za práci v JZD	476
C. Nové způsoby odměňování za práci v JZD	481
D. Prémie	493
4. Socialistické soutěžení	497
A. Organizace socialistického soutěžení v zemědělství	500
B. Soutěžení v rámci okresů, krajů a celostátní	505

Kapitola IX

VÝSLEDKY VÝROBY A JEJICH ROZDĚLOVÁNÍ V ZEMĚDĚLSKÝCH PODNICÍCH

507

1. <i>Výsledky výroby v zemědělských podnicích</i>	508
A. Hrubá zemědělská produkce a hrubá celková produkce	508
B. Výsledná zemědělská produkce a výsledná celková produkce	510
C. Čistá produkce	513
2. <i>Rozdělování výsledků výroby v zemědělských podnicích</i>	514
A. Rozdělování výsledků výroby na státních statcích	514
a) Rozdělování hrubé zemědělské produkce	515
b) Rozdělování výsledné celkové produkce	516
c) Účelové fondy na státních statcích	518
B. Rozdělování výsledků výroby v jednotných zemědělských družstvech	520
a) Rozdělování výsledné celkové produkce	520
b) Rozdělování hrubé zemědělské produkce	524
c) Rozdělování peněžních výnosů v JZD	527
d) Účelové fondy v JZD	529

Kapitola X

PRODUKTIVITA PRÁCE, INTENZITA A EFEKTIVNOST ZEMĚDĚLSKÉ VÝROBY

537

1. <i>Společenská produktivita práce, význam jejího zvyšování a základní projevy jejího růstu</i>	537
2. <i>Sledování vývoje individuální produktivity práce v zemědělských podnicích</i>	542
A. Měření a vyjadřování objemu vyrobené produkce	544
B. Formy vyjadřování množství vynaložené celkové a živé práce	546
C. Ukazatelé produktivity práce	549
3. <i>Intenzita zemědělské výroby</i>	552
4. <i>Ukazatelé intenzity zemědělské výroby</i>	554
5. <i>Ekonomická efektivnost zemědělské výroby</i>	556
6. <i>Zvláštnosti sledování a využívání ukazatelů společenské produktivity práce a intenzity zemědělské výroby v podnicích</i>	560
7. <i>Činitelé zvyšování společenské produktivity práce v zemědělství</i>	565

Kapitola XI

VLASTNÍ NÁKLADY A RENTABILITA V ZEMĚDĚLSKÝCH PODNICÍCH	567
1. Pojem a význam sledování vlastních nákladů v zemědělství	567
2. Členění vlastních nákladů	569
3. Metodické otázky zjišťování vlastních nákladů	571
4. Rozbor a cesty snižování vlastních nákladů	583
5. Rentabilita zemědělské výroby	592
A. Pojem a význam rentability výroby	592
B. Ukazatelé míry rentability v zemědělských podnicích	596
C. Používání ukazatelů rentability pro praktické zásahy do zemědělské výroby	598

Kapitola XII

CHOZRASČOTNÍ SYSTÉM ŘÍZENÍ ZEMĚDĚLSKÝCH PODNIKŮ	599
1. Pojem a význam zavádění chozrasčotu v zemědělských podnicích	599
2. Zvláštnosti při uplatňování chozrasčotu v zemědělských podnicích	600
3. Předpoklady a cesty uplatňování a zdokonalování podnikového chozrasčotu	602
4. Organizace vnitropodnikového chozrasčotu na státních statcích a v ŽZD	606

Kapitola XIII

EKONOMICKÉ ROZBORY JAKO SOUČÁST ŘÍZENÍ VÝROBY V SOCIALISTICKÉM ZEMĚDĚLSKÉM PODNIKU A V OKRESE	629
1. Obsah a pojem ekonomického rozboru	629
2. Způsoby a formy ekonomických rozborů	633
3. Význam a využití ekonomických ukazatelů a podkladové materiály v ekonomických rozbozech	638

<i>4. Metodický postup ekonomického rozboru, význam, rozpracování a využití rozboru</i>	639
<i>5. Vypracování závěrů ekonomického rozboru a rozpracování návrhů na opatření</i>	656
<i>6. Metodický postup ekonomického rozboru v okrese</i>	658
Kapitola XIV	
FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ ZEMĚDĚLSKÝCH PODNIKŮ	665
<i>1. Financování státních statků</i>	666
A. Financování reprodukce základních fondů	666
B. Financování oběžných prostředků	668
Normativní oběžné prostředky	668
Úvěry Státní banky československé	671
Financování reprodukce zvířat	672
Dotace a účelové financování státních statků	673
<i>2. Financování jednotných zemědělských družstev</i>	675
A. Financování a úvěrování reprodukce základních fondů	675
a) Vlastní zdroje financování investiční činnosti	675
b) Investiční a dlouhodobé úvěry	676
B. Financování a úvěrování oběžných prostředků	680
A. Zdroje krytí oběžných prostředků v JZD	680
B. Krátkodobý provozní úvěr	681
C. Přímá finanční účast státu na reprodukci základních fondů a oběžných prostředků v JZD	682
a) Přímá finanční účast státu na rozvoji základních fondů v JZD	683
b) Přímá finanční účast státu při ozdravování skotu	684
c) Přímá finanční účast státu na kádrovém posílení JZD	685
d) Přímá účast státu na výchově učňů	686
e) Přímá finanční účast státu na úhradě provozních nákladů	687
f) Odměny za mimořádné výsledky v zemědělské výrobě	687
g) Přímá účast státu na úhradě nákladů HTÚP	688
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	689